

Sivistyslautakunta

Aika 10.09.2026 klo 17:00 -

Paikka Valtuustosali

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
	Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	
	Valitaan pöytäkirjan tarkastajat	
46	Sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2027–2029 (sivltk)	3
47	Sivistyslautakunnan lausunto talonrakennuksen investointiohjelmasta 2027–2031	6
48	Vastaus valtuustoaloitteeseen Taloustaidot valinnaisaineeksi Nurmijärven yläkouluihin	8
49	Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin	13
50	Ilmoitusasiat	15
51	Kehitys- ja keskusteluasiat	16

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä
	Korhonen Virpi, KESK	puheenjohtaja
	Latva Miia, SDP	varapuheenjohtaja
	Alanen Ville, KESK	jäsen
	Karjalainen Viivi, SDP	jäsen
	Lappalainen Mira, PS	jäsen
	Mattila Riina, KOK	jäsen
	Morelius Kenneth, KOK	jäsen
	Mäkäräinen Erkki, KD	jäsen
	Pasanen Sanna, VIHR	jäsen
	Rantakulma Kalle, KESK	jäsen
	Uusi-Heikkilä Tino, KOK	jäsen
	Vuorisalo Juhani, KOK	kunnanhallituksen edustaja
	Mässeli Elias	nuorisovaltuuston edustaja
	Hirvonen Tiina	esittelijä
	Viljamaa Marja	pöytäkirjanpitäjä
	Torvinen Markus	asiantuntija
	Kokko Marianna	asiantuntija

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Sanna Pasanen ja Kalle Rantakulma.

Pöytäkirja on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 18.9.2026.

46**Sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2027–2029 (sivltk)**

Sivistyslautakunta 10.09.2026
628/02.02.00/2026

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Vuosittaisen talousarviovalmistelun käynnistämiseksi kunnanhallitus hyväksyy kunnan hallintosäännön 65 §:n mukaisesti talousarvion suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet, joiden perusteella toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Kunnanhallitus on 15.06.2026 hyväksynyt talousarviokehyn 2027 sekä talousarvion laadintaohjeen.

Talousarviokehys 2027 ja suunnitelmavuodet

Talousarviokehys vuodelle 2027 on tehty ulkoisten ja sisäisten tuottojen ja kulujen pohjalta. Käyttötalouden kehys on annettu toimiala- ja liikelaitostasolla nettomääräisenä (=toimintakate).

Talousarviokehys 2027 on laadittu siten, että siinä on otettu huomioon kunta-alan palkkaratkaisun vaikutukset, hankintasopimusten indeksikorotukset ja muut tiedossa olevat muutokset vuoden 2026 talousarvioon verrattuna.

Käyttötalouden kehysvalmistelun lähtökohtana on ollut vuoden 2026 talousarvio ja vuoden 2026 talousarvioon tehdyt muutokset (uudet vakanssit, pysyvät määrärahojen muutokset osavuositarkastuksissa). Tämän lisäksi toimialoja ja liikelaitoksia on ohjeistettu huomioimaan keskeisiä toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia, joita lähtöpohjana ollut vuoden 2026 talousarvio ja vuoden 2026 tilinpäätösennuste eivät sisällä.

Talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeen mukaan suunnitelmavuosien budjettiennusteen tulee perustua todellisten kustannusmuutosten arviointiin.

Talousarvio ja -suunnitelma 2027–2029

Talousarviossa käyttötalous on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti toimialoittain niin, että sitovuus on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli netto (toimintakate).

Talousarviokirjassa tulee esittää toimialoittain ja liikelaitoksittain

- Toimialojen suoritteet
- Yhteenvertotaulukko keskeisistä muutoksista verrattuna talousarvioon 2026, joilla on vaikutusta määrärahoihin ja tuloarvioihin

- Henkilöstösuunnittelua varten toimialat kokoavat henkilöstösuunnittelutaulukkoon esitykset uusista vakansseista

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvio ja -suunnitelmaesitys 2027–2029 on valmisteltu kunnanhallituksen 15.6.2026 antaman talousarviokehysten pohjalta.

Lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarviokehukseen perustuvat talousarvioehdotuksensa 17.9.2026 mennessä. Valtuusto hyväksyy 11.11.2026 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2027–2029.

Kunnanhallituksen kesäkuussa 2026 hyväksymä sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarviokehys (toimintakate) vuodelle 2027 on 131 822 130 euroa. Sivistyslautakunnan ja hyvinvointilautakunnan esitys toimintakatteen on 131 822 130 euroa.

Tuottojen pieneneminen vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen verrattuna on 11,1 % eli 621 000 euroa. Muutos johtuu erillisavustusten tukien ja kotikuntakorvausten pienentymisestä. Toimialan toimintakulut ovat 136 775 570 euroa. Kulut nousevat 4 800 520 eurolla verrattuna vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen eli 3,6 %. Muutos johtuu pääosin henkilöstö- ja vuokrakuluista. Henkilöstökulujen kasvu johtuu palkkojen indeksikorotusten lisäksi tasopalkkajärjestelmän arvioitua suuremmista kustannuksista. Lisäksi palvelusetelikulut, Aleksian siivous- ja ateriapalvelut sekä kunnan maksuosuus työttömyyskorvauksista nousevat. Vuokrien nousu johtuu vuokratilamallilla hankituista tiloista Riihipuistossa ja Kaikumetsässä sekä suuremmasta väistötilojen määrästä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan laatima talousarvio- ja taloussuunnitelmaesitys sekä henkilöstösuunnitelma ovat liitteinä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle sivistys- ja hyvinvointitoimialan laatiman talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksen alaisensa toiminnan osalta. Sivistyslautakunta oikeuttaa viranhaltijat suorittamaan vähäisiä laskennallisia korjauksia ja tekstiosan tarkistuksia.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, puh. 040 317 4410
Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Päätös

Liitteet

NURMIJÄRVEN KUNTA

ESITYSLISTA

8/2026

5

Sivistyslautakunta

10.09.2026

Numero	Otsikko
Liite1	TA ja TS 2027-2029 SIHY
Liite2	Henkilöstösuunnitelma 2027-2029 YHTEENVETO_SIHY

47**Sivistyslautakunnan lausunto talonrakennuksen investointiohjelmasta 2027–2031**

Sivistyslautakunta 10.09.2026
628/02.02.00/2026

Ympäristötoimiala on johtanut talonrakennusinvestointien kokonaisuuden suunnittelua yhdessä käyttäjien kanssa. Suunnitelmassa on otettu huomioon valtuuston päätökset, hyväksytyt hankesuunnitelmat, kiinteistöjen kunto, toimialojen tarveselvitykset ja taloustilanne. Kokonaisuus on käsitelty hallintokuntien edustajista koostuvassa investointiryhmässä.

Talonrakennushankkeisiin vuosille 2027–2031 on esitetty 21 erillistä uudis- että peruskorjaushanketta. Pieniin talonrakennushankkeisiin varataan vuosittain 2,3 miljoonaa euroa. Pienet talonrakennushankkeet sisältävät päiväkotien ja koulujen pihaprojekteja 2 kappaletta vuosittain.

Merkittäviä talonrakennuksen uudishankkeita vuosina 2027–2031 ovat Urheilupuiston koulu, Nurmijärven yhteiskoulu ja lukio Krannilaan, Viirinlaakson päiväkotikoulu sekä Klaukkalan koulu. Korjaus- ja laajennushankkeita kohdistuu muun muassa Professorintien päiväkotiin, Sorvankaaren päiväkotiin, sekä Isoniitun, Mäntysalon ja Harjulan kouluihin.

Tekninen lautakunta on lähettänyt kokouksessaan 4.6.2026 talonrakennuksen investointiohjelman hallintokunnille lausunnon antamista varten. Lausunnot toimitetaan samassa aikataulussa muiden hallintokunnan talousarvioesitysten kanssa.

Talonrakennuksen investointiohjelma 2027–2031 on liitteenä. Liitteenä on myös toimialan irtaimisto- ja kalustoesitys vuosille 2027–2031 sekä investointiohjelman hankekortit vuosille 2027–2031.

Sivistyslautakunta pyytää huomioimaan lausuntonaan vuosien 2027–2031 talonrakennuksen investointiohjelmassa seuraavaa:

- Palveluverkkosuunnitelman muutokset tulee huomioida investointiohjelmassa.
- Investointiohjelmassa on tärkeää säilyttää koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostukseen varattu vuosittainen määräraha. On hyvä asia, että talonrakennushankkeisiin sisältyy vuosittain kaksi päiväkotien ja koulujen pihaprojektia. Pihojen suunnittelussa pyydetään erityisesti huomioimaan pihojen luonnonmukaisuus, ja käyttäjätahon osallistuminen pihojen suunnitteluun on erittäin tärkeää.
- Huolenaihe
  - Nykyisten tilojen kunnon heikkeneminen on aiheuttanut tilanteita, joissa väistö- tai tilapäistiloja on jouduttu etsimään kiireellisesti. Näihin tilanteisiin tarvitaan ratkaisuja, jotka tukevat tilamuutosten ennakoivaa suunnittelua.

Päiväkodit

- **Talonrakennus investoinnit TA 2027_tekla**
  - Harjulan päiväkotit: Tulee varautua uuden päiväkodin rakentamiseen, ja määrärahat tulee varata sen mukaiseksi. Asia tarkentuu palveluverkkosuunnitelman yhteydessä.
  - Tiiran päiväkotit -> Tiiran päiväkodin peruskorjaus
- **Investointiohjelman hankekortit vuosille 2027–2031**
  - Harjulan päiväkotit: Tulee varautua uuden päiväkodin rakentamiseen, ja määrärahat tulee varata sen mukaiseksi. Asia tarkentuu palveluverkkosuunnitelman yhteydessä.
  - Tiiran päiväkodin peruskorjaus tulee lisätä hankekortteihin

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta antaa talonrakennuksen investointiohjelmasta esittelytekstin mukaisen lausunnon. Lautakunta esittää liitteen mukaisen irtaimisto- ja kalustoesityksen vuosille 2027–2031.

Valmistelija

Sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, puh. 040 317 4410
Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Päätös

Liitteet

Numero	Otsikko
Liite3	Talonrakennus investoinnit TA 2027_tekla
Liite4	Talonrakennuksen hankekortit TA 2027
Liite5	SIHY Irtaimisto ja kalusto 2027-2031

48**Vastaus valtuustoaloitteeseen Taloustaidot valinnaisaineeksi Nurmijärven yläkouluihin**

Valtuusto 27.05.2026 § 36

Benjamin Kinnunen (kok.) ja muut 51 allekirjoittajaa jättivät valtuustoaloitteen, että Nurmijärven kunta selvittää mahdollisuuden lisätä taloustaidot kunnan kaikkien yläkoulujen vakituisesti valinnaisaineeksi. Tavoitteena on mahdollistaa nuorille paremmat valmiudet itsenäiseen elämään sekä ennaltaehkäistä taloudellisia ongelmia.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 10.09.2026
684/00.02.00.02/2026

Valtuutettu Benjami Kinnunen esittää valtuustoaloitteessaan 27.5.2026, että Nurmijärven kunta selvittää mahdollisuutta lisätä taloustaidot kunnan kaikkien yläkoulujen vakituisesti valinnaisaineeksi. Aloitteessa perustellaan esitystä nuorten talousosaamisen vahvistamisella sekä taloudellisten ongelmien ennaltaehkäisyllä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala pitää aloitteessa esille nostettua teemaa erittäin tärkeänä. Talousosaaminen, vastuullinen kuluttaminen, oman talouden suunnittelu sekä työelämä- ja yrittäjyystaidot ovat nyky-yhteiskunnassa keskeisiä kansalaistaitoja, joiden merkitys korostuu nuorten siirtyessä kohti itsenäistä elämää. Kuten aloitteentekijä toteaa, henkilökohtaiseen talouteen liittyviä asioita käsitellään eri oppiaineissa. Talousosaaminen ei perusopetuksessa ole siten vain yhden oppiaineen tai yksittäisen opintojakson varassa, vaan sitä rakennetaan useiden oppiaineiden, laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden sekä käytännön oppimisympäristöjen kautta koko perusopetuksen ajan.

Yhteiskuntaopissa oppilaat perehtyvät työntekoon, yrittäjyyteen, talouden toimintaan, kuluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä julkisen talouden perusteisiin. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden valmiuksia toimia aktiivisina ja vastuullisina kansalaisina sekä kehittää heidän ymmärrystään taloudellisesta toiminnasta osana omaa arkeaan ja yhteiskuntaa. Oppilaat harjoittelevat muun muassa tuloihin ja menoihin liittyvää taloudellista suunnittelua, kulutusvalintojen arviointia sekä taloudellisiin päätöksiin liittyvien vaihtoehtojen ja seurausten tarkastelua.

Kotitaloudessa talousosaaminen näkyy käytännön arjen hallinnan taitoina. Oppilaat harjoittelevat hankintojen suunnittelua, tuotteiden ja palveluiden vertailua, kuluttajan oikeuksia sekä kestävä ja vastuullisen kuluttamisen periaatteita. Opetuksessa tarkastellaan omien valintojen vaikutuksia sekä omaan talouteen että ympäristöön.

Matematiikassa talousosaamista tuetaan esimerkiksi prosenttilaskennan, korkolaskennan, hintavertailujen ja tilastojen tulkinnan avulla. Nämä taidot luovat perustaa esimerkiksi verotuksen, palkka-asioden, säästämisen, lainojen ja sopimusten ymmärtämiselle.

Oppilaanohjauksessa talousosaaminen liittyy erityisesti koulutus- ja urasuunnitteluun sekä työelämään tutustumiseen. Oppilaat tarkastelevat koulutuksen, ammatin, työllistymisen ja toimeentulon välisiä yhteyksiä sekä saavat valmiuksia oman tulevaisuutensa suunnitteluun.

Perusopetuksen laaja-alaisen osaamisen tavoitteista talousosaamista tukevat erityisesti hyvinvoinnista huolehtiminen ja arjen taidot (L3), työelämätaidot ja yrittäjyys (L6) sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen (L7). Tavoitteiden kautta oppilaita ohjataan kehittämään arjenhallintataitoja, ymmärtämään työn ja yrittäjyyden merkitystä, toimimaan vastuullisina kuluttajina sekä hahmottamaan omien valintojensa vaikutuksia yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan näkökulmasta.

Talousosaamisen kehittyminen ei perustu pelkästään koulussa annettavaan opetukseen, vaan myös kodeilla ja huoltajilla on siinä merkittävä rooli. Esimerkiksi OECD on selvittänyt PISA-tutkimuksissa 15-vuotiaiden talousosaamista ja todennut, että koulujen talouskasvatuksella voidaan tasoittaa osaamiseroja, mutta talousosaamisen kehittyminen rakentuu myös kotona omaksuttujen asenteiden sekä kodin arjen kokemusten ja vuorovaikutuksen kautta. Erityisesti säästämiseen, kuluttamiseen, työntekoon, vastuulliseen rahankäyttöön sekä taloudelliseen päätöksentekoon liittyvät taidot rakentuvat pitkäjänteisesti osana arkea. Nuoren talousosaamista tukevat esimerkiksi mahdollisuudet harjoitella omien rahojen käyttöä, keskustella perheen talouteen liittyvistä valinnoista sekä osallistua ikätasoisella tavalla arjen taloudellisten ratkaisujen pohtimiseen. Koulu täydentää tätä kasvatustehtävää tarjoamalla kaikille oppilaille yhdenvertaiset mahdollisuudet talousosaamisen kehittämiseen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Opetussuunnitelman tavoitteita täydentävät käytännön oppimisympäristöt. Kaikki Nurmijärven kunnan 6. ja 9. vuosiluokan oppilaat osallistuvat Yrityskylä-oppimiskokonaisuuteen. Yrityskylä on osa Nuorten yrittäjyys ja talous NYT -järjestön talous-, työelämä- ja yrittäjyyskasvatuksen kokonaisuutta. Oppilaat perehtyvät ennen vierailua työelämän, yrittäjyyden, yhteiskunnan ja talouden perusteisiin opetukseen integroituvien oppimateriaalien avulla ja soveltavat oppimaansa käytännössä Yrityskylän oppimisympäristössä.

Kuudennen vuosiluokan kokonaisuudessa oppilaat tutustuvat yhteiskunnan toimintaan, ammatteihin, työntekoon, palkkaan, verotukseen sekä rahankäytön perusteisiin. Peruskoulun opetussuunnitelman tavoitteisiin vastaava oppimateriaali koostuu kymmenestä oppitunnista. Oppimateriaali käydään opettajan johdolla läpi koulussa ja oppimiskokonaisuus huipentuu Yrityskylä-päivään pienoisyhteiskunnassa, josta löytyy monipuolisesti eri alojen yrityksiä ja toimijoita. Jokaisella on Yrityskylässä oma ammatti ja valmiiksi käsikirjoitetut työtehtävät, jotka on suunniteltu yhdessä oikeiden kumppaniyritysten kanssa. Päivä Yrityskylässä koostuu työ- ja vapaavuoroista, joiden aikana oppilas suorittaa oman ammattinsa työtehtäviä yhdessä muiden

työntekijöiden kanssa. Oppilas harjoittelee kansalaisena toimimista, saa palkkaa, maksaa veroja ja äänestää kaupungintalolla siitä, mikä julkinen palvelu Yrittäskylään perustettaisiin.

Yhdeksännen vuosiluokan kokonaisuudessa painottuvat yritystoiminta, yrittäjyys, vastuullinen liiketoiminta, talouden toimintaperiaatteet sekä kansantalouden ilmiöt. Toiminnan vahvuutena on, että oppilaat pääsevät harjoittelemaan opetussuunnitelmassa käsiteltyjä talous- ja työelämätaitoja käytännönläheisissä tilanteissa. Yrittäskylä Yläkoulussa on käytössä pelillistetty digitaalinen oppimateriaali. Oppimateriaali koostuu viidestä oppitunnista, jotka sopivat hyvin oppilaanohjauksen ja yhteiskuntaopin sisältöihin.

Oppituntien aikana oppilaat tutustuvat muuttuvaan työelämään sekä vastuulliseen yritys- ja liiketoimintaan. Oppimiskokonaisuuden tarina vie oppilaat ensin työnhakijoista yrityksen työntekijöiksi ja lopulta yrityksen johtoon. Oppimiskokonaisuus huipentuu pelitilanteeseen Yrittäskylän peliarenalla, jossa oppilaat toimivat 2–6 hengen tiimeissä johtaen eri yrityksiä. Yhdessä pelitilanteessa on korkeintaan viisi eri yritystä. Pelin aikana oppilaat suorittavat erilaisia yritystoimintaan liittyviä tehtäviä, myyvät yrityksensä tuotteita tai palveluita asiakkaille ja tekevät yritystään koskevia päätöksiä. Peliin on käsikirjoitettu uutisia ja yllättäviä tapahtumia, jotka vaikuttavat pelin kulkuun.

Nuorten yrittäjyys ja talous NYT tarjoaa kouluille myös muita opetussuunnitelmaa tukevia oppimateriaaleja, ohjelmia ja tapahtumia, joiden teemoina ovat muun muassa yrittäjyys, työelämätaidot, talousosaaminen, kuluttajataidot ja yhteiskunnallinen osallistuminen. Näitä ovat mm. Yrittäskylä Mini (vuosiluokat 1-2), Yrittässankasi (vuosiluokat 4-6) sekä Oma työ ja Vuosi yrittäjänä (yläkoulu ja toinen aste) ja materiaalien avulla talousosaamista voidaan vahvistaa eri vuosiluokilla osana useita oppiaineita ja monialaisia oppimiskokonaisuuksia.

Koulutuspalvelut pitää tärkeänä, että koulujen käytössä olevat talouskasvatuksen mahdollisuudet tunnetaan nykyistä paremmin. Tämän vuoksi koulutuspalvelut vahvistaa yhteistyötä Nuorten yrittäjyys ja talous NYT -järjestön kanssa sekä tehostaa opetushenkilöstön tiedottamista tarjolla olevista materiaaleista, koulutuksista ja toimintamalleista. Tavoitteena on tukea kouluja talousosaamisen, työelämätaitojen ja yrittäjyyskasvatuksen toteuttamisessa sekä kannustaa hyödyntämään olemassa olevia valtakunnallisia palveluita nykyistä laajemmin.

Nurmijärven perusopetuksen tuntijaon mukaan valinnaisuutta tarjotaan sekä alakoulussa että yläkoulussa, mutta valinnaisuuden rakenne vaihtelee vuosiluokittain. Vuosiluokilla 3–6 opetukseen sisältyy yhteensä 10 vuosiviikkotuntia koulun päätettävissä olevia tunteja, joista 6 vvt on taito- ja taideaineiden valinnaisuuksia ja valinnat kohdistuvat musiikkiin, kuvataiteeseen, käsityöhön tai liikuntaan, jolloin mahdollisuudet rakentaa talousosaamiseen keskittyviä opintokokonaisuuksia ovat rajalliset. Lisäksi vuosiluokilla 3–5 on yksi vuosiviikkotunti valinnaisia aineita vuosiluokkaa kohden. Kuudennella vuosiluokalla erillisiä valinnaisia aineita ei enää ole, vaan valinnaisuus toteutuu käytännössä taito- ja taideaineiden kautta.

Yläkoulussa valinnaisuutta on yhteensä yhdeksän vuosiviikkotuntia, joista kolme sijoittuu 8. vuosiluokalle ja kolme 9. vuosiluokalle. Lisäksi osa koulun päätettävissä olevista tunteista kohdentuu yläkouluun. Tuntijaon mukaan yläkoulussa yksi valinnainen vuosiviikkotunti kohdennetaan käsityön opetukseen 7. vuosiluokalla, mikä edelleen sitoo osan valinnaisuudesta taito- ja taideaineiden tavoitteisiin. Kouluilla on kuitenkin mahdollisuus käyttää osa valinnaisista

tunneista muihin oppiaineisiin tai oppiaineita yhdistäviin opintokokonaisuuksiin. Tämän vuoksi valinnaisainetarjonta vaihtelee kouluittain ja mahdollistaa myös talousosaamista tukevien sisältöjen tarjoamisen paikallisten tarpeiden, oppilaiden kiinnostuksen kohteiden ja henkilöstön osaamisen mukaisesti.

Nurmijärven koulujen valinnaisaineita tarkasteltaessa voidaan todeta, että talousosaamista tukevia valinnaisia opintoja on jo tällä hetkellä tarjolla eri kouluissa. Tällaisia ovat esimerkiksi kotitalous ja siihen liittyvät valinnaiset opinnot, kaupalliset aineet, arjen taidot, Pikkuyrittäjät-valinnainen sekä yhteiskuntaopin valinnainen ”Oman kodin ongelmat ja ratkaisut”. Lisäksi yrittäjyyttä, työelämätaitoja, kuluttajaosaamista ja projektityöskentelyä tukevat valinnaiset vahvistavat osaltaan taloudellisen ajattelun ja arjen hallinnan taitoja. Puhtaasti henkilökohtaiseen talousoppiin liittyvien valinnaisten määrää voidaan arvioida myös lisättävän valinnaisainetarjottimille.

Valinnaisaineiden tarjonta rakennetaan Nurmijärvellä koulukohtaisesti ja niiden tehtävänä on tukea oppilaiden kiinnostuksen kohteita, vahvistaa oppimismotivaatiota sekä syventää opetussuunnitelman tavoitteiden mukaista osaamista. Valinnaisaineiden suunnittelussa huomioidaan perusopetuksen opetussuunnitelma, oppilaiden osallisuus ja kiinnostuksen kohteet, koulun toimintaympäristö sekä henkilöstön osaaminen. Oppilaiden osallisuutta toteutetaan mm. laajemman valinnaisainetarjottimen esivalinnan kautta tai kartoittamalla ns. pakollisten tuntien aikana oppilaiden kiinnostuksen kohteita. Oppilaiden osallisuutta valinnaisainetarjottimen rakentamisessa voidaan kehittää jatkossa. Opetuksen järjestäjä ei määrittele yhtä yhteistä valinnaisainetta kaikkiin kunnan yläkouluihin, vaan koulut suunnittelevat valinnaisainekokonaisuutensa paikalliset tarpeet huomioiden.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala pitää kuitenkin tärkeänä, että nuorten talousosaamista vahvistetaan myös jatkossa. Kouluja kannustetaan huomioimaan taloustaitoihin, yrittäjyyteen, kuluttajaosaamiseen ja arjen hallintaan liittyvät näkökulmat valinnaisaineita suunniteltaessa tuleville lukuvuosille. Samalla koulutuspalvelut vahvistaa yhteistyötään Nuorten yrittäjyys ja talous NYT -järjestön kanssa ja tiedottaa kouluja nykyistä aktiivisemmin tarjolla olevista talous- ja yrittäjyyskasvatuksen materiaaleista sekä toimintamalleista. Talousosaamisen vahvistaminen nähdään Nurmijärvellä kodin, koulun ja eri yhteistyökumppaneiden yhteisenä tehtävänä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala toteaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen, että talousosaamisen vahvistaminen on tärkeä osa perusopetuksen tehtävää. Talousosaamista käsitellään nykyisessä opetussuunnitelmassa useissa oppiaineissa, laaja-alaisen osaamisen tavoitteissa sekä käytännön oppimisympäristöissä, kuten Yrityskylä-toiminnassa. Lisäksi Nurmijärven kouluissa on tarjolla talousosaamista tukevia valinnaisaineita.

Valinnaisaineiden tarjonta suunnitellaan koulukohtaisesti, eikä opetuksen järjestäjä määrittele yhteistä valinnaisainetta kaikkiin yläkouluihin. Koulutuspalvelut vahvistaa yhteistyötään Nuorten yrittäjyys ja talous NYT -järjestön kanssa sekä tukee kouluja talous- ja yrittäjyyskasvatuksen toteuttamisessa.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Valtuusto
Sivistyslautakunta

§ 36

27.05.2026
10.09.2026

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Markus Torvinen, puh. 040 317 2401

Päätös**Liitteet**

Número Otsikko

Liite6 Valtuustoaloite 27.5.2026 Taloustaidot valinnaisaineeksi Nurmijärven yläkouluihin, JULKINEN

49**Otto-oikeuden käyttäminen viranhaltijoiden päätöksiin**

Sivistyslautakunta 10.09.2026

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Hallintosäännössä voidaan määrätä vastaava oikeus koskemaan myös lautakuntia ja liikelaitoksen johtokuntia.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 38 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei asiaa ole ilmoitettu otettavaksi kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Hallintosäännön 40 §:n 2 momentin mukaan lautakunnan alaisen viranhaltijan on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Hallintosäännön 40 §:n 3 momentin ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle erikseen rajataan seuraavat asiat, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn:

- kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat (pienhankinnat)
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut
- työryhmän asettaminen
- tilakeskuksen päällikön alaisen toimialueen hallinnoimien asuntojen ja toimitilojen vuokrausta ja käyttöoikeuksia koskevat viranhaltijapäätökset
- ajoneuvojen korvauspäätökset siirto- ja varastointikustannuksista
- vaikutuksiltaan vähäisten ja vähäistä merkittävämpien luonnosvaiheen asemakaavojen nähtäville asettaminen
- irtaimen omaisuuden siirtäminen, myyminen ja hävittäminen.

Otto-oikeutta ei ole seuraavissa asioissa:

- lain tai asetuksen mukaisissa lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevissa asioissa
- yksilöön kohdistuvissa opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioissa
- kuntalain 51 §:ssä tarkoitetulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirretyissä asioissa, jos asianomaiset kunnat niin sopivat
- henkilöstöä koskevissa päätöksissä lukuun ottamatta vakinaiseen virkaan ottamista koskevat päätökset.

Ilmoitus otto-oikeuden alaisesta päätöksestä on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Viranhaltijapäätösten osalta määräaika lasketaan päätöksen tai pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään julkaisemalla pöytäkirja tai viranhaltijapäätös luottamushenkilöiden tietoverkossa.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

20.8.-3.9.2026 ei ole valmistunut viranhaltijapäätöksiä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

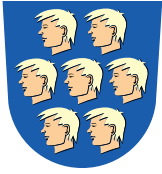
Esitys

Merkitään tiedoksi.

Valmistelija

Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Päätös

50

Ilmoitusasiat

Sivistyslautakunta 10.09.2026

- Strategian toteutussuunnitelman raportin esittely (OVK II)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 25.5.2026 (VN/37474/2025; VN/37474/2025-OKM-3)
  - Päätös perusopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen lisäopetuksen yksikkö hinnasta vuodelle 2026
- Sivistyslautakunnan työskentelyn itsearviointikyselyn tulokset
- Sivistyslautakunnan myöntämät vuosittaiset toiminta-avustukset yhdistyksille haettavana vuodelle 2027, hakuaika on 7.9.-30.9.2026

Esittelijä

Sivistysjohtaja

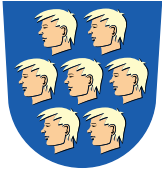
Esitys

Merkitään tiedoksi.

Valmistelija

Hallintopäällikkö Marja Viljamaa, puh. 040 317 2400

Päätös

51

Kehitys- ja keskusteluasiat

Sivistyslautakunta 10.09.2026

- Strategian toteutussuunnitelman päivitys (TA 2027)
- Palveluverkkoasioiden valmistelua